

Kategoria

- Dla mieszkańca
- NGO

W czerwcu 2021 roku minęło 70 lat od utworzenia Polskiego Związku Niewidomych, największej organizacji w Polsce, zrzeszającej ludzi dotkniętych kalectwem wzroku, dążącej do tego, by udowodnić, że życie społeczno zawodowe może być także udziałem ludzi niewidomych. Najbardziej nieprzekonani uwierzyli, że ludzie niewidomi mogą się uczyć, wykonywać samodzielnie pracę, zakładać rodziny i działać na niwie kultury i sportu.

Okręg Podlaski PZN w Białymstoku w momencie założenia liczył 23 członków, obecnie zrzesza blisko 1000 osób, obejmując swym zasięgiem teren województwa podlaskiego, na którym działa 12 ogniw podstawowych, w tym Koło Terenowe PZN w Hajnówce, działające na terenie powiatu hajnowskiego. Koło zrzesza 45 członków - dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe, posiadające znaczny bądź umiarkowany stopień niepełnosprawności z tytułu dysfunkcji narządu wzroku.

Przez minione 70 lat swym życiem, czasem, pomocą i sercem zarówno związkowi jak i poszczególnym członkom służyli kolejni przewodniczący, działacze społeczni i pracownicy.

Pierwszym przewodniczącym hajnowskiego Koła Niewidomych, był Wiktor Jańczuk. Był osobą całkowicie niewidomą, bardzo życzliwym człowiekiem. Pracował w hajnowskim szpitalu jako masażysta. To w mieszkaniu prywatnym Państwa Niny i Wiktora Jańczuków mieściła się pierwsza siedziba stowarzyszenia. Zachęcał do wyjścia z domu, namawiał osoby z dysfunkcją wzroku z tutejszego terenu do pracy w Spółdzielni Niewidomych w Białymstoku. Funkcję przewodniczącego pełnił wiele lat. Początkowo, w latach 50-90-tych, nadrzędnym celem organizacji, była fachowa, szybka i skuteczna pomoc rehabilitacyjna nowo ociemniałym i tracącym wzrok. Koncentrowano się głównie na zaopatrywaniu niewidomych i słabowidzących w sprzęt optyczny i pomocniczy służący do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego i w miarę niezależnego życia.

Kolejnym przewodniczącym Koła, na krótki okres był Bronisław Chodkiewicz, a w 1988 roku, podczas Walnego Zebrania Członków Koła, Przewodniczącą Koła PZN w Hajnówce została Pani Stanisława Berk. Dziś, pani Stasia mówi „Związek Niewidomych był dla mnie wszystkim. Jego siedziba mieściła się u mnie w domu. Pamiętam jak wspólnie z Panem Wiktorem Jańczukiem, jego żoną, przemierzaliśmy autobusem wiele kilometrów, poszukując po okolicznych wsiach osób niewidomych i słabowidzących. Staraliśmy się im pomóc. Walczyliśmy o poprawę ich warunków bytowych”. W 1992 roku, hajnowskim Kołem Niewidomych zaczęła kierować Pani Halina Szymańska. Należało wówczas do niego blisko 150 osób. Praca z ludźmi była jej pasją. Lubiła im pomagać, odwiedzać ich w miejscach zamieszkania. Wieloletnia członkini Koła, pani Danuta Miłkowska wspomina: „Gdy zaczęłam tracić wzrok byłam załamana. Moja pani doktor, okulistka, skierowała mnie do ówczesnej przewodniczącej, Pani Haliny Szymańskiej. Jej spokojne, serdeczne podejście skłoniło mnie do zapisania się do stowarzyszenia. Przyjmowała członków w domu, herbatką, a często też pysznym makowcem. Rzadko bywałam na spotkaniach integracyjnych, których nie brakowało, lecz bardzo ceniłam w tamtych czasach wyjazdy do ośrodka dla niewidomych i słabowidzących cukrzyków w Ciechocinku „Eden”.

Członkostwo w związku to nie tylko pomyślnie załatwienie sprawy ale zawsze z okazaniem serca, co dla nas - podopiecznych jest cenne”. Kolejne Zarządy Kół podejmowały inicjatywy związane z udzielaniem wszechstronnej pomocy osobom z dysfunkcją narządu wzroku. Odbywały się między innymi kursy szycia dla kobiet, haftu, makramy, czy gotowania. Pod przewodnictwem Pani Haliny Szymańskiej i dzięki staraniom ówczesnego Zarządu Koła, oraz uprzejmości władz samorządowych miasta Hajnówka, w roku 1997, biuro stowarzyszenia znajdowało się przy ul. Armii Krajowej 32 w Hajnówce. To zwłaszcza te pierwsze zarządy, zasługują na szczególną uwagę. To oni wyruszali w teren, docierali do każdego niewidomego. Dzięki ich pracy i zaangażowaniu niewidomi i słabowidzący potrafią wychodzić z izolacji i osamotnienia, brać czynny udział w życiu społecznym, uwierzyć we własne siły, możliwości oraz w drugiego człowieka.

Czas płynie jak rzeka, a wraz z kolejnymi latami życia zmienia się bystrość umysłu. Stajemy się mniej sprawni, a wielu seniorów potrzebuje wsparcia instytucjonalnego, a co za tym idzie, ich zdrowie nie zawsze pozwala tak aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym jak niegdyś. Kolejnym przewodniczącym Koła Terenowego Polskiego Związku Niewidomych w Hajnówce został pan Janusz Puch. Pełnił tę funkcję od 1998 do 2011 roku (z przerwą w latach 2000-2003, kiedy hajnowskim Kołem kierowała, zawsze bezinteresownie niosąca ludziom pomoc pani Eugenia Nowicka). „Wstąpiłem do związku zupełnie przez przypadek. Grupę inwalidzką miałem przyznaną już dwa lata, ale o przynależności do stowarzyszenia jeszcze nie myślałem. Pracując w Spółdzielni Inwalidów „Postęp” w Hajnówce zbiegiem okoliczności dowiedziałem się o organizacji wspierającej osoby z dysfunkcją narządu wzroku, jaką jest PZN. Przy najbliższych wyborach wybrany zostałem na zastępcę przewodniczącego Koła PZN w Hajnówce, a w roku 1998 objąłem funkcję przewodniczącego”. Pan Janusz Puch czynił starania, by niewidomi nie pozostawali w izolacji społecznej. Do wspomnień chętnie wraca. „Pamiętam zorganizowaną przez nasze Koło w 2004 roku potężną imprezę integracyjną w

miejsowości Topiło, w której wzięło udział ponad 300 osób. Było to przedsięwzięcie o zasięgu wojewódzkim. Członkowie ze wszystkich Kół terenowych z Podlaskiego Okręgu przybyli do Hajnówki, by razem biesiadować i wymieniać się doświadczeniami. Był przejazd kolejką wąskotorową i dzik z różną. Organizowaliśmy wycieczki krajoznawcze w kraju i za granicę, czy na przykład spotkania wigilijne, w których uczestniczyły wszystkie lokalne stowarzyszenia”.

Pan Janusz Puch, w środowisku polskich inwalidów wzroku piastował funkcje na szczeblu centralnym Polskiego Związku Niewidomych, jako członek Zarządu Głównego oraz wiele lat poświęcił pracy społecznej Okręgowi Podlaskiemu pełniąc funkcję Prezesa Zarządu Okręgu oraz Prezesa Zarządu Koła PZN w Hajnówce. Za działalność na rzecz środowiska niewidomych i słabowidzących w 2009 roku został odznaczony „Brązowym Krzyżem Zasługi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego”. W 2003 roku siedzibę stowarzyszenia przeniesiono na ulicę Piłsudskiego 10 A, gdzie mieści się do dnia dzisiejszego. W kwietniu 2011 roku odbyło się kolejne Walne Zebranie Członków Koła. Ten dzień pamiętam dobrze. Decyzję o wyrażeniu zgody na kandydowanie na Prezesa Zarządu Koła podjęłam bardzo spontanicznie. Nie była ona przemyślana, była po prostu impulsem do zrobienia czegoś. Z biegiem lat, myślę, że ta instynktowna decyzja wyszła mi na dobre. Praca na rzecz osób z dysfunkcją wzroku jest bardzo satysfakcjonująca. Jesteśmy dużą i wspierającą się rodziną. Jako Prezes Zarządu Koła, pokuszę się o stwierdzenie, że takiego Zarządu to ze świecą szukać. Wspierają mnie: zastępca Prezesa Zarządu Koła – Janusz Puch, Sekretarz Zarządu Koła – Dorota Królikowska – Łapińska, Skarbnik Zarządu Koła – Ewa Borysowiec oraz Członek Zarządu Koła- Mikołaj Jankowski. Wszyscy jesteśmy zaangażowani, gdyż mamy wspólny cel - niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym wzrokowo. Każdy z nas wiostuje z taką samą siłą, dzięki czemu „nasza łódź” płynie. Staramy się integrować nasze środowisko przez różnego rodzaju spotkania, wyjazdy, niejednokrotnie zapewniając wiele wzruszeń a na powitanie zawsze radosny uśmiech.

Możliwości zaspokajanie potrzeb osób niewidomych i słabowidzących przez Polski Związek Niewidomych zostały ograniczone wraz z utworzeniem Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie. Od tego czasu, to przede wszystkim tam, niewidomi mogą ubiegać się o pomoc socjalną, dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego czy dofinansowanie udziału w turnusach rehabilitacyjnych. Z biegiem lat, rozwój technologii umożliwił osobom niewidomym i słabowidzącym dostęp do informacji. Zachęcano do posługiwania się sprzętem elektronicznym, jak maszyny i notatniki brajlowskie, komputery z oprogramowaniem udźwiękowionym, czy też powiększającym. Pojawiły się, odtwarzacze książek mówionych, czytniki kolorów, lokalizatory rzeczy czy też aplikacje ułatwiające samodzielne poruszanie się.

Jedno z najtrudniejszych zadań, przed jakim stają osoby tracące wzrok, to pokonywanie własnych słabości. Od wielu lat członkowie hajnowskiego Koła Niewidomych kierowani są na szkolenie rehabilitacji podstawowej do specjalistycznego w tym zakresie Ośrodka PZN „Homer” w Bydgoszczy. Tam, przygotowywani są do życia w świecie bez światła, do radzenia sobie podczas najważniejszych życiowych czynności. Dla wielu z nas, to właśnie po tym szkoleniu, biała laska staje się przyjacielem. Mimo trudności w pozyskaniu pracy przez osoby niewidome i słabowidzące trzynastoro członków naszego Koła pracuje zawodowo. Zatrudnieni są na stanowiskach między innymi pracownika biurowego, masażysty, sanitariusza, operatora wprowadzania danych, pracownika gospodarczego, kasjera – sprzedawcy czy asystenta osoby niepełnosprawnej. Członkowie Koła pełnią także funkcje w samorządzie lokalnym miasta Hajnówka i Gminy Narewka, oraz prowadzą działalność gospodarczą.

Mimo upływu 70 lat, główny cel organizacji pozostaje wciąż ten sam: ma ona pomagać wszystkim niewidomym i słabowidzącym, bez względu na ich wiek, stopień niewidzenia czy doświadczenie. Naszym celem jest pomoc osobom niewidomym i słabowidzącym w osiągnięciu samodzielności i aktywności życiowej. Chcemy przekonać, że niepełnosprawność wzrokowa, mimo iż niesie za sobą wiele problemów, nie zamyka drogi do funkcjonowania w życiu społecznym, że można żyć pełnią życia. Dzieci z dysfunkcją wzroku kierujemy do Poradni Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży

Niewidomych i Słabowidzących, działającej przy Okręgu Podlaskim w Białymstoku.

Jak w momencie powstania Koła PZN w Hajnówce, tak i obecnie prowadzi się bardzo intensywną i ożywioną - ważną dla inwalidów wzroku działalność rehabilitacyjno - integracyjną. Do szczególnych spotkań integrujących nasze środowisko należą przede wszystkim Międzynarodowy Dzień Osób Niewidomych i Słabowidzących tzw. „Dzień Białej Laski” oraz spotkanie wigilijne obchodzone każdego roku. Atrakcyjną formą spędzania wolnego czasu przez osoby niepełnosprawne, ale również jedną z form rehabilitacji jest turystyka, dlatego regularnie organizowane są pikniki i wycieczki turystyczno - krajoznawcze. Dokładamy też wszelkich starań, aby uwrażliwiać naszych członków na kulturę i sztukę, choćby poprzez wyjazdy na spektakle teatralne, przedstawienia operowe, wyjazdy do muzeów, na koncerty. W 2016 roku, dzięki środkom z budżetu miasta Hajnówka, zakupiono do siedziby stowarzyszenia rzutnik i ekran podwieszany. W każdy ostatni poniedziałek miesiąca organizowane są projekcje filmów z audiodeskrypcją. Ideą tych spotkań jest pokazanie, że korzystając z dostępnej techniki, polegającej na wprowadzeniu dodatkowych opisów słownych, możliwy jest odbiór filmów, przedstawień teatralnych czy innych sztuk wizualnych przez osoby niewidome. Członkowie koła rozwijają także zainteresowania czytelnicze we współpracy między innymi z Biblioteką Publiczną im. Dr Tadeusza Rakowieckiego w Hajnówce i Działem Zbiorów dla Niewidomych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Warszawie.

Na przestrzeni wielu lat, członkowie Koła występowali na festiwalach i koncertach, brali udział w konkursach recytatorskich, przeglądach twórczości artystycznej czy obchodach świąt państwowych oraz uatrakcyjniali organizowane przez nas spotkania. Staramy się również zmienić postrzeganie osób z niepełnosprawnością wzroku poprzez edukację społeczeństwa. Organizujemy spotkania informacyjno - edukacyjne z dziećmi, młodzieżą oraz pracownikami samorządu i lokalnych instytucji, poświęcone funkcjonowaniu osób z dysfunkcją wzroku oraz adaptacji przestrzeni publicznej do ich potrzeb. Nieodłącznym elementem dobrego samopoczucia każdego człowieka jest aktywność fizyczna, dlatego też Zarząd Koła proponuje swoim członkom różne formy ruchowe, które są zabawą, relaksem i przyjemnością. Członkowie zdobywają nowe doświadczenia, przełamują słabości i osiągają sukcesy. Organizowane są wędrówki nordic walking, zajęcia fitness, zajęcia na basenie. Członkowie stowarzyszenia chętnie uczestniczą w spartakiadach rekreacyjnych z udziałem osób niepełnosprawnych, a w roku bieżącym doskonałą formą rozrywki okazał się również bowling. Pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne każdego z nas ma regularna aktywność fizyczna, odpowiednia dawka snu oraz zdrowa dieta, dlatego od 2017 roku kilka razy w roku, odbywają się warsztaty zdrowego żywienia z psychodietetykiem. Wykonywana jest analiza składu ciała dla każdego z uczestników, a następnie pod okiem instruktora wszyscy przygotowują zdrowe dania i przekąski. Cieszy nas fakt, że członkowie hajnowskiego Koła mają możliwości zaspokajania potrzeb aktywności fizycznej - korzystają ze spacerów na świeżym powietrzu, biegają bez szczególnych ułatwień, uprawiają gimnastykę we własnych mieszkaniach, jeżdżą na tandemie, czy uprawiają sport w ramach działalności innych stowarzyszeń.

Pandemia Covid 19 zaskoczyła wszystkich. Przystosowując się do nakazów i obostrzeń, wielu z nas mierzyło się z problemami takimi jak izolacja, osamotnienie, obawa o przyszłość, ograniczony dostęp do rehabilitacji, brak aktywności społecznej. Z biegiem miesięcy, z myślą o złagodzeniu negatywnych skutków stresu wywołanych przez pandemię, szczęśliwie zrealizowaliśmy wiele spotkań służących rehabilitacji i integracji członków stowarzyszenia, między innymi wyjazd do teatru, opery, piknik integracyjny, warsztaty zdrowego żywienia z psychodietetykiem, „Dzień Białej Laski”, czy świąteczne paczki żywnościowe dla członków stowarzyszenia.

Realizacja naszych działań, zmierzających do kompleksowej rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku nie byłaby możliwa gdyby nie pomoc ludzi dobrej woli, zarówno ze strony władz samorządowych wszystkich szczebli, pracowników jednostek organizacyjnych miasta i powiatu, placówek rehabilitacji społecznej jak też indywidualnych sponsorów i wolontariuszy. Wszystkim dziękujemy z całego serca!

Członkowie Koła Terenowego Polskiego Związku Niewidomych są integralną częścią społeczeństwa. Mają wiele pasji i zainteresowań. Poznają świat dotykiem, słuchem, smakiem ale przede wszystkim sercem! Jednak nade wszystko są wspańiałymi i wartościowymi ludźmi!

24 września 2021 roku, hajnowskie Koło niewidomych, w gościnnych progach Nadleśnictwa Hajnówka obchodziło swój jubileusz. Na spotkanie przybyli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, jednostek organizacyjnych, oraz współpracujących z nami placówek rehabilitacji. Przedstawiona została prezentacja multimedialna, pokazująca historię Koła oraz różnorodne formy działalności. Po obiedzie na wszystkich uczestników czekał tort, a część artystyczną wypełnił nam akordeonista, pan Jarosław Antypowicz.

Spotkanie zostało zrealizowane ze Śródków z budżetu miasta Hajnówka oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Z okazji „Dnia Białej Laski”, Międzynarodowego Święta Osób Niewidomych i Słabowidzących, które przypada na dzień 15 października, pragnę złożyć wszystkim członkom Koła, ich rodzinom, opiekunom, Zarządowi, osobom zaangażowanym w pracę na rzecz środowiska osób z dysfunkcją narządu wzroku życzenia zdrowia, codziennej radości i pomyślności. Życzę, byście z odwagą i nadzieją patrzeli w przyszłość, a na swojej drodze spotykali samych życzliwych ludzi.

Tekst: Alicja Plis

Zdjęcia: Borysowiec Ewa, Królikowska-Łapińska Dorota, Puch Janusz

Source URL:

<https://hajnowka.pl/aktualnosc/dla-mieszkanca-ngo/1762-kolo-terenowe-polskiego-zwiazku-niewidomych-w-hajnowce-ma-juz-70>